

OBSAH

Seznam zkratk	12
---------------	----

ÚVOD	13
------	----

1 Obecně o pohledávkách

1.1 Právní pohled	17
1.1.1 Pojem pohledávka z právního hlediska	17
1.1.2 Důvody vzniku pohledávky	17
1.1.3 Společné pohledávky a závazky	18
1.1.4 Smlouva jako důvod vzniku pohledávky	19
1.1.5 Náležitosti smlouvy jako právního úkonu, platnost smlouvy	19
1.1.6 Kdy musí být smlouva písemná?	20
1.1.7 Rozpor uzavírané smlouvy se zákonem, obcházení zákona a soulad s dobrými mravy	20
1.1.8 Pojem smlouva uzavíraná v tísní	21
1.2 Pohledávky v účetních předpisech	21
1.2.1 Pohledávky v účtové osnově	21
1.2.2 Ocenění	22
1.2.3 Den uskutečnění účetního případu	23
1.3 Pohledávky a daň z příjmů	23
1.4 Pohledávky a zákon o rezervách	24

2 Opravné položky k pohledávkám

2.1 Obecná charakteristika opravných položek z hlediska zákona o daních z příjmů a zákona o rezervách	25
2.1.1 Účetní opravné položky	26
2.2 Promlčení a prekluze, právní vymezení pojmů	26
2.2.1 Pojem prekluze, rozdíl mezi prekluzí a promlčením	26
2.2.2 Která práva se nepromlčují?	27
2.2.3 Odkdy běží promlčecí lhůta?	28

2.2.4	Promlčení při plnění ve splátkách	29
2.2.5	Promlčení u náhrady škody	30
2.2.6	Promlčení práva na bezdůvodné obohacení	30
2.2.7	Promlčení u práv z přepravy	31
2.2.8	Promlčení u práv odpovídajících věcnému břemeni	31
2.2.9	Přetržení běhu promlčecí lhůty	31
2.2.10	Promlčení úroků a opětujících se plnění	32
2.2.11	Stavění běhu promlčecí lhůty	32
2.2.12	Promlčení závazků vzniklých podle obchodního zákoníku	33
2.2.12.1	<i>Námítka započtení</i>	34
2.2.12.2	<i>Promlčení práva uskutečnit právní úkon</i>	34
2.2.12.3	<i>Uplatnění práva u soudu</i>	35
2.2.12.4	<i>Promlčení úroků z prodlení</i>	36
2.2.12.5	<i>Promlčení práv vzniklých v důsledku odstoupení od smlouvy</i>	36
2.2.12.6	<i>Promlčení práva na náhradu škody</i>	37
2.2.12.7	<i>Promlčení práv ze škody při dopravě</i>	39
2.2.12.8	<i>Prodloužení promlčecí doby</i>	39
2.3	Zákonné opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994	43
2.3.1	Vymezení opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994 v zákoně o rezervách v návaznosti na další právní normy	43
2.3.2	Vytváření opravné položky v průběhu zdaňovacího období	45
2.3.3	Příklady na tvorbu zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994	46
2.4	Právní pohled – pohledávky v konkurzním a vyrovnacím řízení	49
2.4.1	Podstata vymáhání pohledávek v konkurzním a vyrovnacím řízení	49
2.4.2	Podstata konkurzního řízení	49
2.4.3	Podstata vyrovnacího řízení	50
2.4.4	Předpoklady pro prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, pojem úpadek	50
2.4.5	Povinnost dlužníka podat návrh na prohlášení konkurzu na svůj majetek	51
2.4.6	Prohlášení konkurzu soudem	51
2.4.7	Účinky prohlášení konkurzu	52
2.4.8	Neúčinnost a odporovatelnost úkonů dlužníka	53
2.4.9	Příhláška pohledávky věřitele v konkurzu	55
2.4.10	Přezkumné jednání	57

2.4.11	Konkurzní podstata	57
2.4.12	Druhy pohledávek v konkurzu	58
2.4.13	Zpeněžení konkurzní podstaty	61
2.4.14	Kdy končí konkurzní řízení?	61
2.4.15	Vyrovnačí řízení	62
2.4.15.1	<i>Postup vyrovnacího soudu</i>	63
2.4.15.2	<i>Účinky povolení vyrovnání</i>	63
2.4.15.3	<i>Přednostní pohledávky</i>	63
2.4.15.4	<i>Vyrovnačí jednání</i>	64
2.5	Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v konkurzním a vyrovnacím řízení	65
2.5.1	Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v zahraničí	68
2.5.2	Opravné položky z titulu ručení za celní dluh (§ 8b ZR)	68
2.5.3	Zrušení zákonných opravných položek	69
2.5.4	Zrušení opravných položek, pokud pominuly důvody pro jejich existenci	69
2.5.5	Promlčení pohledávky	70
2.5.6	Další příklady na zrušení opravné položky z důvodu odpisu pohledávky do daňových nákladů	71
2.6	Některé specifické případy při vytváření opravných položek k pohledávkám	72
2.6.1	Problém základu pro vytváření opravných položek k pohledávkám	72
2.6.2	Částečná úhrada pohledávky a tvorba opravné položky	74
2.6.3	Pohledávka rozložená do splátek a opravné položky	75

3 Jednorázový odpis pohledávek

3.1	Obecné vymezení	78
3.2	Pohledávky za dlužníkem v případě konkurzu	80
3.3	Pohledávky za dlužníkem, který zemřel, nebo byl právníckou osobou a zanikl bez právního nástupce	83
3.4	Pohledávky vůči subjektu, na jehož majetek je uplatňována veřejná dražba	84
3.4.1	Právní pohled	84
3.4.1.1	<i>Právní úprava veřejných dražeb</i>	84
3.4.1.2	<i>Dobrovolná a nedobrovolná dražba</i>	84
3.4.1.3	<i>Smlouva o nedobrovolné dražbě</i>	85
3.4.1.4	<i>Konkurence dražby a výkonu rozhodnutí (exekuce)</i>	85
3.4.1.5	<i>Dražební vyhláška</i>	86
3.4.1.6	<i>Výtěžek dražby a jeho rozdělení</i>	86

3.4.1.7	<i>Třídy pohledávek v dražbě</i>	87
3.4.1.8	<i>Předkupní právo a věcná břemena v dražbě</i>	87
3.4.1.9	<i>Dobrovolná dražba</i>	87
3.4.2	<i>Daňové aspekty</i>	87
3.5	Pohledávky vůči subjektu, jehož majetek je postižen exekucí	88
3.5.1	<i>Právní pohled</i>	88
3.5.1.1	<i>Právní úprava sloužící k vymožení pohledávky soudem nebo soukromým exekutorem</i>	88
3.5.1.2	<i>Co tvoří exekuční titul?</i>	89
3.5.1.3	<i>Jaký soud rozhoduje o výkonu rozhodnutí nebo o exekuci?</i> <i>Zásady soudního řízení</i>	89
3.5.1.4	<i>Podoba návrhu na výkon rozhodnutí (exekuci)</i> ...	90
3.5.1.5	<i>Usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí (exekuci)</i>	90
3.5.1.6	<i>Vylučovací žaloba</i>	91
3.5.1.7	<i>Ukončení řízení</i>	91
3.5.1.8	<i>Druhy výkonu rozhodnutí (exekuce)</i>	92
	A. <i>Srážky ze mzdy nebo z jiných příjmů</i>	92
	B. <i>Příkázání pohledávky</i>	92
	C. <i>Prodej movitých věcí</i>	94
	D. <i>Prodej nemovitých věcí</i>	94
	E. <i>Zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech</i>	95
	F. <i>Prodej podniku (části podniku)</i>	95
	G. <i>Čím se liší exekuce od soudního výkonu rozhodnutí?</i>	96
3.5.1.9	<i>Vzory</i>	97
3.5.2	<i>Daňové aspekty</i>	103
3.6	Účetní (nedaňový) odpis pohledávek	103
3.6.1	<i>Účetní odpis pohledávky po jejím promlčení</i>	104
3.7	Vyřazení pohledávky v jednoduchém účetnictví	105

4 Postupný odpis pohledávek

4.1	<i>Obecná charakteristika postupného odpisu pohledávek z hlediska zákona o daních z příjmů a postupů účtování pro podnikatele</i>	107
4.2	<i>Pohledávky a přechod z jednoduchého na podvojně účetnictví</i>	110

4.3 Ukončení podnikatelské činnosti	111
4.3.1 Výdaje při ukončení činnosti	111
4.3.2 Úprava základu daně	111
4.3.3 Výsledný daňový efekt	112

5 Postoupení pohledávky

5.1 Právní pohled	113
5.1.1 Postoupení pohledávky	113
5.1.2 Které pohledávky nelze postoupit?	113
5.1.3 Oznamovací povinnost vůči dlužníkovi	113
5.1.4 Postoupení směnky	114
5.1.5 Námitky dlužníka vůči novému věřiteli	114
5.1.6 Další možnosti nakládání s pohledávkou	114
5.2 Postoupení pohledávky z daňového hlediska	116
5.2.1 Postoupení pohledávky u poplatníků účtujících v podvojném účetnictví	116
5.2.1.1 <i>Postoupení pohledávky z hlediska postupitele</i> ...	116
5.2.1.1.1 Postoupení pohledávky v cizí měně ...	120
5.2.1.1.2 Postoupení pohledávek z titulu smluvních sankcí	121
5.2.1.2 <i>Postoupení pohledávky z hlediska postupníka</i> ...	122
5.2.1.3 <i>Postoupení části pohledávky</i>	124
5.2.2 Postoupení pohledávky u poplatníků účtujících v soustavě jednoduchého účetnictví	125
5.2.2.1 <i>Postoupení pohledávky u postupitele</i>	125
5.2.2.2 <i>Postoupená pohledávka u postupníka</i>	127
5.2.3 Postoupení pohledávky u poplatníků, kteří uplatňují výdaje procentem z příjmů a s příjmy podle § 10 ZDP	128
5.2.4 Postoupení pohledávky – nároku na poskytnutí náhrad podle zákona o půdě a podle transformačního zákona ...	129
A. Daňové aspekty u postupitele	129
B. Daňové aspekty u postupníka	130
5.2.4.1 <i>Postoupení pohledávky – nároku na převedení jiných pozemků podle § 11 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb.</i>	133
5.2.5 Bezúplatný převod (dar) pohledávky	134
5.3 Směnečné pohledávky. Právní pohled	135
5.3.1 Převod a přechod směnečné pohledávky	135
5.3.2 Neomezitelnost převodu směnky	135
5.3.3 Kdy lze převést směnku smlouvou o postoupení pohledávky? .	135

5.3.4	Převod směnky rubopisem	136
5.4	Směnka v souvislosti s dodavatelsko-odběratelskými vztahy (jako platební prostředek)	138
5.5	Postoupení pohledávky z hlediska daně z přidané hodnoty	139

6 Vklad pohledávky

6.1	Právní pohled	140
6.1.1	Pohledávka jako vklad	140
6.1.2	Vklad pohledávky jako právní vztah	140
6.1.3	Kapitalizace pohledávek není výslovně upravena	140
6.1.4	Jak a kdy lze použít pohledávku společníka vůči společnosti?	141
6.1.5	Vlastnosti nepeněžitého vkladu	141
6.1.6	Použití smlouvy o postoupení pohledávky	143
6.1.7	Jak lze naložit s pohledávkou vůči společnosti	143
6.2	Účetní a daňový pohled z hlediska poplatníků, kteří vedou podvojně účetnictví	144
6.2.1	Vklad pohledávky v cizí měně	146
6.2.2	Odpis pohledávky nebo tvorba opravné položky u pohledávek nabytých obchodní společností nebo družstvem na základě vkladu	147
6.2.3	Peněžitý vklad, jehož hodnota bude splacena zápočtem pohledávky na hodnotu vkladu nebo emisního kurzu akcií ..	148
6.3	Vklad pohledávky do obchodní společnosti fyzickou osobou, která vede jednoduché účetnictví ..	150
6.4	Vklad pohledávky do obchodní společnosti nebo družstva fyzickou osobou, která nebyla a není účetní jednotkou	151
6.4.1	Vklad pohledávky do obchodní společnosti nebo družstva fyzickou osobou, která byla a není účetní jednotkou	152

7 Zajištění pohledávek

7.1	Právní pohled	153
7.1.1	Smluvní pokuta	153
7.1.2	Pokuty smluvní	155
7.1.2.1	Účetnictví	155
7.1.2.2	Daň z příjmů	156

7.1.2.3	Účetní a daňové dopady při započtení pohledávek ze smluvních sankcí	157
7.2	Ručení	158
7.2.1	Právní pohled	158
7.2.1.1	Právní úprava ručení v obchodním a občanském zákoníku	159
7.2.1.2	Bankovní záruka	161
7.2.2	Účetní a daňový pohled	163
7.3	Zástavní právo	164
7.3.1	Právní pohled	164
7.3.1.1	Zajištění pohledávky zástavním právem	164
7.3.1.2	Zvláštní institut – podzástavní právo	167
7.3.2	Účetní a daňový pohled	169
7.3.2.1	Daň z příjmů	170
7.4	Zajištění závazků převodem práva z účetního a daňového pohledu	170
7.4.1	Právní pohled	170
7.4.2	Daňový a účetní pohled	171
7.4.2.1	Daň z příjmů	172
7.4.2.2	Daň z přidané hodnoty	173
7.4.2.3	Účetnictví	173
7.4.2.4	Konkrétní příklady	174
Věcný rejstřík		179